

Natuurbeschermingscommissie
Nationaal Park Zuid-Kennemerland i.o.
nationaal *park* of natuurgebied?

Henk Wijkhuisen

Op 20 januari van dit jaar werd door het Overlegorgaan het beheer- en inrichtingsplan vastgesteld voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland in oprichting. In het najaar van 1994 zal de Voorlopige Commissie Nationale Parken (de Commissie Kleisterlee) het plan van commentaar voorzien en vervolgens zal de Staatssecretaris van Natuur de officiële status 'Nationaal Park' toekennen aan de duinen tussen Bloemendaal en IJmuiden. De retorische vraag luidt nu: wat brengt deze status nu voor meerwaarde mee voor natuur en landschap van de Kennemerduinen, Duin en Kruidberg en Midden Heerenduin en de omliggende gebieden? Het antwoord luidt: nagenoeg geen!

De meerwaarde van het Nationaal Park zou volgens voorstanders voornamelijk zitten in het overleg tussen tal van betrokkenen en de inbreng van extra natuurterreinen binnen de grenzen van het Nationaal Park. Zo brengt de gemeente Bloemendaal 106 hectare in, waaronder de strook grond langs de Zeeweg. Velsen brengt 104 hectare in, waaronder de 'Duinen van Velsen'. Zowel de 'Zeeweggronden' als de 'Duinen van Velsen' zijn inmiddels beschermd natuurmonument in de zin van de Natuurbeschermingswet. Niettemin hadden Velsen en Bloemendaal geheel andere plannen met de gemeentelijke duinterreinen. Bloemendaal wilde langs de Zeeweg recreatie-activiteiten ontwikkelen en Velsen wilde minimaal 600 woningen in de duinen bouwen. Dankzij een uitspraak van de Raad van State kan Bloemendaal echter haar plannen niet verwezenlijken en Velsen heeft inmiddels ingezien dat de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij nooit toestemming zal geven om in een beschermd natuurmonument te bouwen. Toch handhaaft Velsen een claim om aan de randen van dit gebied woningen neer te zetten in de toekomst.

Kortom, enig enthousiasme bij de betrokken gemeentes voor het Nationaal Park ontbreekt. Beide gemeentes hebben in de afgelopen drie jaar dat het Overlegorgaan vergadert over het beheer- en inrichtingsplan, voornamelijk getracht zoveel mogelijk binnen te halen en zo weinig mogelijk te geven. In de gemeenteraad van Bloemendaal is dan ook expliciet gesteld dat het Nationaal Park geen cent mag kosten en dat men vrij is om op elk moment uit het Overlegorgaan te stappen. Deze vrijblijvendheid

is natuurlijk een zeer zwakke basis voor een consistent natuurbeheer en maakt de weg vrij voor een toekomst vol voetangels en klemmen in het Kennemerduinzand.

Een groot struikelblok voor de natuurbeschermers vormt een voorgenomen fietspad dwars door een maagdelijk stuk duinterrein, dat IJmuiden moet verbinden met het fietstracé door Duin en Kruidberg. Het voorgenomen pad doorkruist een natuurkern, waar ondermeer een aantal roofvogels huizen. Alle partijen willen (inclusief Natuurmonumenten) per sé een verbinding aanleggen; terwijl een uitstekend alternatief voorhanden is. Door het openstellen van de oude Duitse betonweg kan men vanaf IJmuiden naar de Duin en Kruidbergerweg ter hoogte van het Vinkennest (Driehuis) fietsen. Vervolgens fietst men over de Duin en Kruidbergerweg langs de weilanden, die in het kader van de Relatienota een natuurbestemming krijgen en onderdeel gaan uitmaken van het Nationaal Park. Via de ingang van Duin en Kruidberg vervolgt men de route over de Zeeweg westwaarts. Voorwaarde is dan wel dat de Duin en Kruidbergerweg autovrij wordt gemaakt. Ofschoon dit goed mogelijk is, wil Velsen daar niets van weten. Men is van mening dat deze route 'buitenom' gaat, terwijl juist de binnenduinzoom op termijn een integraal onderdeel zal uitmaken van het Nationaal Park.

Het probleem is vooral van politieke aard. Men heeft zijn zinnen nu eenmaal gezet op een tracé dwars door de ongeschonden natuur, omdat een eerder voorgesteld tracé is afgewezen. Het betrof hier een fietspad direct achter de zeereep van Bloemendaal aan Zee naar IJmuiden. Het hoeft geen nader betoog dat dit pad gelukkig definitief is afgeblazen.

Het beheer- en inrichtingsplan is reden geweest voor de Stichting Zuid-Kennemerland Natuurlijk (waarin de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland participeert) om gezamenlijk met de Milieufederatie Noord-Holland en de Stichting Duinbehoud een kritisch commentaar te schrijven. Daarbij is een nieuw aan te leggen fietspad voor ons onaanvaardbaar.

Maar niet alleen de plannen met het fietstracé stellen teleur. Het Nationaal Park in oprichting mag wellicht in de toekomst enige meerwaarde bieden, maar dan moeten de gemeenteraadsverkiezingen wel een radicaal andere kleur opleveren dan het asfaltgrijs in Bloemendaal en steenrood in Velsen. Op korte en middellange termijn staat de natuurdoelstelling voornamelijk aan de zijlijn.